

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 8 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 — —

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 — —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, február 25.

Lesz-e rendszerváltozás?

Széll Kálmán két nap alatt eleget tett annak a kettős megbízatásnak, melyet az apostoli királytól nyert: megköttette a békét és összeállította a kabinetet s rebus bene gestis felutazott Bécsbe, hogy mindehhez megnyerje ura s királyának jóváhagyását.

Immár felvethetjük a kérdést, hogy az új kabinet kinevezése, mely — úgy hírlík — a hivatalos lap hétfői külön kiadásában fog megjelenni, egyszerű személycserét jelent-e vagy rendszerváltozást is?

Az új kabinet névsorában csak három új nevet találunk. Ennyi jóformán egy részleges kabinetválságnál is előfordulhat, ez magában rendszerváltozásra nem mutat.

De ha azt látjuk e névsorban, hogy Bánffy miniszterelnök helyett — Széll Kálmán miniszterelnök és Perczel belügyminiszter helyett ismét — Széll Kálmán belügyminiszter van, akkor már e névsorból elég alaposan következtetjük, hogy itt nem pusztán személyváltozás megy végbe.

A magyar kabinet jellegét a belügyminiszter adja meg. Tisza Kálmán másfél évtizeden keresztül ki nem adta kezéből a belügyek vezetését s ezzel rányomta bélyegét az egész rendszerre. Bánffy Perczelt, a volt szolgabíró tette meg a rendőrök, szolgabírák és zsandárok vezetőjének, de már a választások

vezetését sem Perczelre, sem Podmaniczkyra nem bízta, hanem közvetlenül magának tartotta fenn. Meg is látszott rajta. Meg kell vallani a Bánffy-rendszer messze tulszárnyalta a Tisza rendszert.

Széll Kálmán magának tartotta fenn a belügyi tárczát. És ez, összefüggésben a béketárgyalások eredményével, igen is azt jelenti, hogy rendszerváltozás küszöbén állunk.

Nagyon jól tudja mindenki, hogy az új miniszterelnök a kiegyezés híve, még pedig Deák Ferencz szellemében. Az ő kinevezése a 67-iki kiegyezésnek s az ebben biztosított magyar alkotmányának győzelmét jelenti. Ilyen értelemben tehát nem lehet szó rendszerváltozásról.

Az egyházpolitikában sem lehet gyökeres rendszerváltozást várni az új kabinetől. Annyit mindenestre tanult Széll Bánffy esetéből, hogy a Kanzelparagraphra s általában a radikális egyházpolitikára nem jó idő jár. Annyit tehát joggal várhatni tőle, hogy egyházi kérdésekben kiméletesebb lesz elődjénél. De rendszerváltozásról itt sem lehet szó.

Hanem igenis vár az ország rendszerváltozást a belügyi politikában. Es erre kötelezte is magát Széll — a békepontoszatok elfogadásával, melyeket a mai bécsi audiencián a király is jóváhagyott.

A »törvény és tisztesség« rendszerének nevezik az új rendszert, melyet Széll miniszterelnök van hivatva megvalósítani.

A törvények megtartása mindenkiel szemben pártatlanul, a magánérdek háttérbe szorítása a közügyek terén és a

választások tisztaságának biztosítása képezik az új rendszer irányelveit.

Sajnos, hogy ezt ujnak kell mondani, de tény, hogy az eddigi rendszerben más elvek, közöttük elsősorban a hatalom és az érdek voltak az irányadók, az előbbiek pedig vajmi ritkán láttuk érvényesülni.

Reméljük, annál gyakrabban látjuk majd a jövőben.

A köztemetők rendezése.

— Az igazság győzött. —

»2 §. Felekezeti temetők a központi temetők területén kívül jövőben nem engedélyezhetők.«

Ez a szöveg jutott be sok harc után az elmúlt év közepén a Nagyvárad város törvényhatósága által a központi temetők rendezéséről alkotott szabályrendeletbe.

Heteken át izgalomban tartotta a szabályrendelet-tervezet nemcsak a törvényhatósági tagok jórészét, hanem a nagy közönség legkülönbözőbb rétegeit is és pedig mondhatni valláskülönbség nélkül, mert majd minden felekezet hitbuzgó tagjai találtak benne sérelmes pontot, ami vallásos érzelmeiket sértette.

A szabályrendelet eredeti szövegezésében az az irányzat volt egészen nyíltan kifejezve, bizonyos csoport nagy öröme, hogy Nagyvárad város köztemetői teljesen felekezetnélküliek legyenek. Közvetlen egymás mellé temetendők nemcsak a keresztény felekezetek kebelében elhunytak, hanem a nem keresztények is.

Megakarták tagadni a fennálló törvények

vényes sártengerben. Messze maradt el attól a ponttól a parasztszeker, a mint hogy az életben is nagyon messzire estek egymástól: a cserepesi tanító fia, meg az uraság lánya, a kit most visz haza János kocsis a cserepesi kastélyba . . .

Egyszer pedig de közel voltak egymáshoz! . . .

Merthogy Ligethy Kázmér nem volt gögös ember. Jól tudta, hogy semmi érdeme sincs abban, hogy urnak született.

Igen szívesen látta azért, ha gyermekei egyszerű, tisztességes körökben mozogtak. Ligethy Miklós és Flóra, meg a cserepesi tanító fia: Kovács Béla, így lettek játszótársak. Megbarátkoztak és bizalmasai voltak egymásnak hosszú időn keresztül. Csak akkor szakadt meg a barátságuk, mikor Ligethy Miklóst kiterítették a ravatalra.

Akkor vége szakadt a vigságnak a cserepesi kastélyban és Kovács sem járhatott oda többé . . . Oh azt a szomorú napot csak nem tudja elfelejteni Kovács Béla. Pedig innen-onnan őt esztendeje már. Ime, az idén már diplomás ember válik belőle s akkor, akkor csak kezdő medikus vala még. Flórácska is, a kékszemű Ligethy Flórácska sokat tanult, sokat szépült azóta. Eladó lánygyá serdült már . . .

Kovács itt, mintha gondolt volna valamit, hanem aztán megbánta . . . Ugyan, hogy is gondolhat ő Flórára? Hiszen végre is mi lesz belőle ma-holnap? Tisztességes társadalmi állása lesz, az igaz. De hát aztán? . . .

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Utközben.

A gőzmasina nagyot füttyentett, aztán megállt. A homokos pályatesten három utas sietett a kijáró felé. Két nő, meg egy férfi. Amazok mentek elől, a férfi meg, egy magas, barna fiatalember, lassan követte őket, még a kocsisának is, a ki nehéz bőröndjét hozta, megtöltötte, hogy elibök kerüljön.

Ő azonban annál jobban nézett előre. Így értek a kijáráshoz. Néhány kocsi tolongott itten, közülök egy kényelmes brieska férközött legelőbbre. Két fürgé lábú pej kanca toporzékolt a rudja mellett. A libériás kocsis, mikor a két nőt meglátta, lekapta pörge kalapját a fejéről:

— Isten hozta lelkem kisasszonykám, szólott a fiatalabbikhoz és már-már azon volt, hogy megcsókolja az elébe nyújtott, keztyűs kacsót. Hanem az, a kit illetet volna e kézcsók, elejét vette a dolognak. Rápirított a kocsisra:

— Ugyan János, mi jut eszébe? . . . Mivelhogy János öreg eseléd is volt már. Az arca, az egészséges, piros arca el sem árulta volna, pedig úgy volt. Még akkor került a tekintetes ur* házához, mikor Flórácskát kocsiban tologatták . . . Bizony annak tizen-nolc esztendeje múlt a nyáron.

Lám, a kis babából is nagy lány lett már, viruló szépségű — kisasszony. János

azt sem tudta jóformán mibe kezéjen, annyira megörült ennek a nagy, ennek a szép lánynak. Az angol misszt, a ki ott állt Flórácska mellett, alig, hogy észrevette. Nyilván azért is nézett csipetelője alól oly haragosan az ő becsületes képébe.

Flórácska ekkor beletemetkezett a bundatömegbe; nem is igen látszott ki belőle, csak a finom, fázós kis orra. Missz Walton ezáltal eltekintett attól a bizonyos schockingtól és dideregni kezdvén, ő is követte a növendéke példáját. János indulni akart aztán.

Ugy esett azonban, hogy Flórácska igazítani valót talált a ruháján. Felállott azért és megigazitotta. Egyben körül is nézett az állomáson és valaki ismerőst vett észre. Azt a magas, barna fiatalembert, a ki mögöttük szállt ki a kupéból, most meg ott gubbasztott egy parasztszekerén. Nehéz déczbundája miatt keveset láthatott az is, Flórácskát mégis meglátta. Köszönt is neki és Flórácska bizalmas mosolygással biccentette meg a fejét.

János aztán megindult a lovaival. Prűszkölve röpitette kocsiját a két pej és az ut sara magasra fröcscent a kerék nyomában. Az a másik parasztszeker meg lassan koczogott, döcögött odább a kátyus uton. A cserepesi tanító fia, az a barna fiatalember, azon a zörgős szekeren, behuzta nyakát a bundájába és gondolataiba merült. Fel-felnézett olykor és keresett valamit. Azt a parányi fekete pontot, a mely egyre kisebbedett, egyre öszszébb zsugorodott ott a fák mögött, a teler-

köteles tiszteletét, mikor a felekezeteket törvényes jogaitól szándékoztak elűzni.

Elismerés illeti azokat a törvényhatósági tagokat, akik teljes erővel sorompóba léptek ezen szándék megvalósítása ellen. Különösen buzgó tevékenységet fejtett ki a szabályrendelet-tervezet megváltoztatása érdekében dr. *Hoványi* Gyula jogtanár, aki vallásos meggyőződésének egész hevével, törvénytudásának és tiszteletének egész súlyával s az igazság meggyőző erejével küzdött, hogy a szabályrendeletből kiküszöbölje a felekezetekre sérelmes pontokat.

A hosszú harcoknak nagyrésztben meglett a kívánt eredménye, de végtére mégis bennmaradt a szabályzatban a fentebb idézett 2. §, amely homlokegyenest ellenkezik a fennálló törvényekkel.

Annak idején teljes világosan ki lett mutatva ennek a szakasznak a törvénytelenége, de pár szótöbbséggel mégis elfogadta a törvényhatóság. Ezen szakasz által a felekezetek ki lettek volna szolgáltatva teljesen a városi tanácsnak s a köztemető belterületén ott jelöltek volna ki részükre temetőt, ahol kényük-kedvük tartja. Még nagyobb sérelem lett volna, hogy a város déli részén távol fekvő központi temetőbe 4—5 (ősi) sőt 6—7 (Velence) kilométer távolságból kellett volna az elhunytakat temetni, mert a mostani temetők bezárására a tanács nagyon hamar megtalálta volna a módozatot. Az ősi temetőt már a múlt nyáron beakarta zárni, a velenceit pedig 1—2 év múlva.

Néhány törvényhatósági tag és a három r. kath. plebános azonban reparálni óhajtván a helytelen közgyűlési határozatot, felebbezéssel támadta azt meg. A felebbezésben rámutattak a törvényre, mely a külön temetők létesítésére és fenntartására megadja a jogot minden törvényesen elismert felekezethez.

A felebbezésnek meg is lett a kívánt eredménye, a *miniszter* a törvény rendelkezéseinek szerzett érvényt, mikor a *törvénytelen 2. §-t feloldotta*.

A belügyminiszter leirata, melyben a köztemetők ügyében határozott, a következő:

Nagyváradi város törvényhatóságának.

A város törvényhatósági bizottságának 1897. évi november hó 11-én tartott közgyű-

lésében a város körözs balparti részei számára tervezett köztemető létesítése tárgyában hozott határozatát, az izraelita temetőre vonatkozó részében, dr. Friedländer Sámuel felebbezése folytán feldrvizsgálat alá vevén, azt a felebbezés elutasításával, felhozott indokainál annyival inkább helybenhagyom, mert a megfelebbezett határozat nem tartalmaz oly rendelkezést, melyből az izraelita vallásügyi szempont megsértése kimagyarázható volna, mi kitűnik abból is, hogy a vallási s ez által közvetlenül egyéb érdekeket megóvni hivatott egyéb tényezők, jelen esetben az ottani orth. izr. hitközség és a Chevra kadischa, a határozat ellen semmiféle jogorvoslattal élni szükeségnek nem találták.

Egyben felülbírálat alá vevén a város törvényhatósági bizottságának múlt évi június hó 10-én hozott azon határozatát is, melylyel a központi temetőkről alkotott szabályrendelet megállapított, e részben a város közönségét a következőkben értesitem:

minthogy a vallás szabad gyakorlatáról rendelkező 1895. XLIII. t. cz. 6 §-a értelmében a latin, a görög és az örmény szert. kath., az ev. ref., az ág. ev., g. kel., szerb és román, valamint az unitárius egyházakra és híveikre, nem különben az izraelitákra vonatkozó *törvények és jogszabályok érvényükben változatlanul fennmaradnak*, tehát a temető létesítése és fenntartása jog is az 1876. XIV. t. cz. keretén belül érintetlenül hagyatik,

minthogy az 1895. XLIII. t. cz. 21. §-ában világosan és határozottan kimondatik, *hogy a törvényesen elismert vallásfelekezetek saját céljaikra külön temetőket rendezhetnek be és a községi temetőkben akadálytalanul temetkezhetnek — mely törvényes intézkedéssel a szövegben levő szabályrendeletnek 2. §-a összhangzásban nincsen.*

minthogy a felekezeteknek törvény által elismert ezen jogai a szabályrendeletbe felvett 11. §-al sem nyertek kellő biztosítást, annál fogva *Palotay* László és társai, valamint *Balog* Döme felebbezésének helyét adva, a megfelebbezett határozatot feloldom és felhívom a város közönségét, hogy az idézett törvényekben a két felekezetek részére kétségtelenül elismert jogok szem előtt tartásával újabb határozatot hozzon, illetőleg a szövegben levő szabályzatot az említett törvényes intézkedésekkel hozza összhangba s akként hozzám újból terjessze fel.

Kelt Budapest, 1899. február hó 16.

A miniszter helyett:

Jakabffy s. k.,
államtitkár.

Szell Kálmán Bécsben.

Bécs, febr. 25.

Ma délben fejeződött be hivatalosan a magyar válság. Hogy a hivatalos lap csak hétfőn közli a régi kabinet elbocsátását és az új miniszterium kinevezését, az már csak formáltság, lényegben a kri- zis befejezést nyer Szell Kálmánnak ma déli fogadtatásával.

Azzal, hogy a legilletékesebb faktor, a korona hozzájárult a pártközi békeszerződéshez és ez alapon aláírta a régi kabinet elbocsátását és az új kabinet kinevezését, nyert a béke csak igazán szentesítést és szilárd alapot.

A designált miniszterelnök nem »designált« miniszterelnök többé, hanem valószínű kormányfő, a ki már a miniszterlisztái is Ő Felsége elé terjesztette és ezzel a ténynyel, illetőleg a kinevező kéziratok ellenjegyzésével gyakorolta is már tisztségét.

Szell Kálmán a mai nap folyamán a közös minisztereknél és az osztrák miniszterelnöknél is rövid látogatást tett, de ezuttal semmiféle politikai tárgyalások nem folytak közöttük; a tárgyalások inkább csak udvariassági tény jellegével bírtak.

A miniszterelnök a ma délután 4 órakor induló gyorsvonattal visszatér Budapestre és csak hétfőn az új miniszterek eskütelételeire megy ismét fel Bécsbe.

Az összes pártok kedden fognak értekezletet tartani a békeszerződés ratifikálására. Ezek az értekezletek egészen simáknak ígérkeznek, amennyiben értesülésünk szerint mindössze csak jelentős és köszönő felszólalások lesznek. Mondják, hogy a függetlenségi pártban vannak egyesek, a kik az érdemhez is kritikailag hozzá akarnak szólni, azt hisszük azonban, hogy kedre ezeket is le fogják szel- relni, úgy hogy a béke — békésen megy majd keresztül az értekezletek retortáján is.

Az új kormány szerdán fog a Házban bemutatkozni, a mikor Szell Kálmán

Hogy számíthat a cserpesi uraság lányára egy szegény, szürke doktor, egy falusi uester fia? . . . És ugyan mi jögon? Mert abból, hogy együtt gyerekeskedtek, még nem következik semmi. Aztán meg különben is a lefolyt négy-öt esztendő alatt alig látták egymást, alig beszéltek néha-néha. Hát akkor hogyan merithetne reményt, bizodalmat Flóra érzelmeiből, mikor nem ismeri őket? . . .

Két évvel ezelőtt látta utoljára a leányt, mikor szülőinél töltötte a vakációt. Akkor is mindössze kétszer volt a kastélyban. Egyszer mikor megjött, egyszer mikor elbucszott. Több látogatásra nem akadt jogzime. A két látogatás alatt is alig válthatott Flórával néhány szót, néhány szempillantást. De mikor az az egy-két szó is olyan jól esett neki és az az édes, behízelgő hang még most is ott esengett a fülében . . . Azok a szempillantások meg olyan hosszúak voltak! . . .

Maga sem tudja hogyan, a leány arca úgy besimult a szívébe. Pedig szerette volna, ha azt a hiu ábrándot kiűzheti az agyából, a szívéből . . .

És ime! A sors megint összehozta őket . . . Így kavargott Kovács agyában ezernyi gondolat . . .

A szekér hirtelen nagyot zökkent és megállt. Kovács felnyitotta csukott pillait és szinte nevetni szeretett volna. Azt sem tudta pedig, hogy miért. A fonák helyzetet nevéssen-e vajjon, vagy hogy sirjon örömeiben, igazán nem tudta.

Ott állt a brieska és nem akadt ember, a ki segíthetett volna rajta. Az öreg János keményen sztkozódott a nagy szegény miatt, melyhez fogható csufuság még nem esett meg vele hosszú pályafutása alatt.

— Menybéli arkangyalok! így kezdte az áldást és nagyon czífrán végezte be, nem mulasztván el belefoglalni a főbírótól kezdve le az utkaparóig, minden »hivatalos közeget.«

Kovács eközben kibontakozván bundájából, leugrott a sárba.

— Csókolom a kezét! köszönté Flórácskát, a ki kezét nyújtott neki.

— Jónapot Bé . . . Kovács ur! . . . Nézze csak, hogy jártunk.

Kovács hiszen nézte volna, de a tekintete mégis a Ligethy Flóra arcát kereste inkább és azt az édes ragyogású kék szemét. Később aztán eszébe jutott, hogy itt segíteni illenek mostan — legalább úgy szóval. Rövidesen tanácsot is adott, igaz, kevésköszöne volt benne. Azt ajánlotta, fognak az András gazda lovait a két urasági pej elé. János azonban nem egyezett bele, nagy arisztokrata lévén.

— Fölösleges volna ezt a két macskát a mi lovunk elé fogni; ha egyszer maguk nem bírják el nem bírják négy olyannal sem. Aztán, mi haszna ha ki is vontatják, mikor se féder, se kerék. Így beszélt az öreg és volt is valamelyes rációja a beszédjének.

Egy darabig meglehetősen határozatlanságban voltak. Kovács ugyan nem bánta volna, ha ez a határozatlanság akár holnapig tart, hiszen

közelében volt most annak, a kiért úgy sóvárgott a lelke. Hanem Flóra és az angol missz kellemetlen érzelmek között néztek szembe a közelgő alkonytal.

Végre is az öreg János vágta ketté azt a bizonyos összekuszált eszmét. Azt indítványozta: a kisasszonyok hadd üljenek az András kocsijára; Kovács Béla ur lesz a kocsi, András meg majd itt marad — vigasztalónak. Béla nagyban helyeselte az eszmét és úgy találta, hogy ez minden nagyobb fjtörés nélkül neki is eszébe juthatott volna.

Missz Walton, az angol hölgy, darabig szabadodott ugyan és az a bizonyos shocking megint tiltakozni próbált a parasztszekér ellen, a melyen két uri hölgy egy ifjú ember lovagiasságában kénytelen megbizni. Am Flórácska nem sokat tétovázott és megvetvén selyem-lábacskáját a felhágón, csakhamar oda perült a hátsó ülésbe. Bizony, szegényes volt az nagyon és Flórácska mégis úgy ült rajta, mintha valami bársony zsöllébe süppedt volna. Walton kisasszony is követte és Kovács jóleső érzelmek között fogta kezébe a gyeplőt. Közöbök vágott a lovaknak és megindultak a dombon fölfelé.

Csend volt eközben, csak Walton kisasszony szólt egyet néha-néha. Flóra immál-ámmal felegetett neki, Kovács azonban nem szólt semmit, csak a lováira nézett. Pedig, de szeretett volna hátrafordulni azon az ülésen . . .

Igy haladtak jó darabig, mikor Flórácska egyszer csak fölkaezagott. Jóízűen, szinte győ-

elő fogja terjeszteni a kormány programját. A pártok vezérei egészen rövid nyilatkozatokkal fognak válaszolni. Apponyi az ő jövőbeli magatartását nem a Házban, hanem — mint más helyen külön is regisztráljuk — az ellenzéki banketten és Jászberényben fogja jelezni és indokolni.

A makacs ellenzék.

Budapest, február 25.

Tegnap adtunk hírt a disszidensek duzzogásáról és most azt halljuk, hogy a nemzeti párt is idegenkedik a fuziótól és tovább is az ellenzéken akar maradni.

Furcsa, nagyon furcsa! Tudja mindenki, hogy a nemzeti pártot a szabadelvűpárttól semmiféle nagyobb elvi kérdés nem választja el; mindkettő azonos közjogi alapon áll és mindkettő a szabadelvűséget hirdeti alapigéneke; hiszen a nemzeti párt annak idején a nemzeti szabadelvű nevet akarta felvenni. A kormánypártnak az a régi axiomája, hogy a kiegyesítési kereteket nem lehet nemzeti irányban bolygatni, régen megdönt és ma nincs egyetlen párt sem politikus, a ki nem vallaná a nemzeti párt nézetét, hogy törvényes eszközökkel gyarapítani kell a magyar nemzeti fejlődést, a mennyire csak lehet. Még a lelépő miniszterelnök is csak azzal kérkedik, hogy ő a nemzeti irányt fejlesztette.

Megtörtént minden, a mit a nemzeti párt kívánt és ha valakinek panaszra oka volna, úgy ez legfőképpen a szélsőbal lehet, mert közjogilag az általánosan perhorreskált ischli klauzulának elejtésén kívül — a békeszerződésen nem jelent egy vonalnyi haladást sem; ellenben a nemzeti pártnak minden kívánalma teljesült. Az ellenzéki feliratban kérték Bánffy távozását és egy politikailag intakt és megbízható férfit kinevezését, kérték intézkedéseket a választások tisztaságának megővésére. Megkaptak mindent vagy annál is többet.

Az új miniszterelnök és pártja vállalkoznak a békeszerződés minden pontjának keresztültelére, vagyis magukénak vallják a nemzeti párt egész programját; tehát most már csak ugyan semmi sem választja el a két pártot egymástól és rejtély lesz, miért nem akarna a

nemzeti párt aktív résztvenni saját programjának keresztültelében.

A nemzeti párt az ő esetleges vonatkozásával nemcsak a logika elemi törvényei ellen vétne, hanem a nemzet ellen is.

A végeztél új politikai rendszer, ezt pedig nem csak az intézményeknek, hanem az embereknek is kell megteremteniök. Ha a nemzeti párt és a disszidensek, holmi kicsinyes okból, makacsodnak és nem mennek be a kormánypártba és a kormányba, kész a veszedelem, hogy az új rendszerből nem lesz semmi. Ha megmarad a kormánypárt, úgy a hogy van, a kabinet amugy is keveset változott, akkor nagyon valószínű az a feltevés, hogy az első mámor eloszlása után szépen visszafog térni megszokott irányához és erkölcsihez és folytatódni fog új czég alatt a régi üzlet, melyet legjobban jellemez komoly politikusoknak az a nyilatkozata: »hogy most kezdődik a törvény és tisztesség rezsimje.«

Apponyi Budapesten és Jászberényben.

Apponyi Albert gróf, mint értesülünk, az ellenzék lakomáján nagy politikai beszédet fog mondani, amelyben nemcsak örömeinek fog kifejezést adni az ellenzék diadala felett, hanem ki fogja fejteni a nemzeti párt jövőbeli politikai programját is. Legközelebb el is megy Jászberénybe, ahol be fog számolni parlamenti működéséről. Az a fogadtatás, melyben Apponyi Jászberénybe részesülni fog, meg fogja győzni a világot, hogy »Bánffy diszpolgársága« csak olyan mondva csinált tüntetés volt, melyben Jászberény független polgárainak semmi részük nincsen.

Kihallgatás a királynál.

Bécs, február 25. (Saj. tud. táv.) A király kihallgatása alkalmával nagy kegyességgel fogadta Széll Kálmán miniszterelnököt, aki előterjesztette a felségnek a kompromisszumot s ugyanakkor elismeréssel nyilatkozott az ellenzékéről, mely a békülésnek a béketárgyalások alkalmával oly csalhatatlan jeleit adta.

Bücsúzás.

Budapest, február 25.) Saj. tud. táv.) A Bánffy kabinetet hétfőn fogja a felség

kihallgatáson fogadni s hihetőleg ez alkalommal fog történni Bánffy bárónak a Szt. István rend nagykeresztjével való kitüntetése is.

A szabadelvűpárt kedden fog bucsut venni a Bánffy kormánytól.

Fáklyásmenet.

Budapest, febr. 25. (Saj. tud. táv.) A főváros ellenzéki polgárai hétfőn este imponánsan fogják leróni hálájukat a magyar parlamenti ellenzék iránt. Fáklyásmenetet rendeznek, melylyel elvonulnak az összes ellenzéki Clubbok is Szilágyi Dezső lakása előtt.

A «Báró Hirsch Mór Jótékonyági Egylet.»

Eme hangzatos név alatt Budapesten egy »jótékonyági egylet« alakult, mely azután a vidék szegényebb lakóit is czélul tűzte ki a »nagy alapító« nevéhez illően és méltóan az ő áldásos jótéteményeiben részesíteni.

Az igaz, hogy a nagy emberbarátnak csak annyiban volt vagy van köze ezen egyletnek, amennyiben nevént mint ily czélra jóhangzásut oda ajándékozta, de nem egyben az egyletet is alapította.

Ezen »jótékonyági egylet« mintegy 3 évvel ezelőtt városunkra is szemet vetett és áldásos működését is érvényesíté.

Egy fiókegyletet alakított nálunk. Tagadhatlan, hogy eleinte az egylet nemes intenczióban nem is mertem volna kételkedni, mert hisz br. Hirsch Mór mint állítólagos alapító nevében teljes garanciát véltem azok iránt láthatni. Nem egy oldalról bizalmatlanság és kételyek merültek az egylet céljai iránt és én voltam az, ki a kételyeket eloszlatni igyekezett, sőt nem egyszer védelmeztem az egyletet az ellene felhozott különböző dolgokkal szemben.

Sajnálattal kell azonban bevallanom, hogy szememben hályog volt, mert báró Hirsch Mór és szelleme oly messze áll ettől a jótékonyági egylettől, mint akárcsak Makó Jeruzsálemtól.

Sok és igen épületes illusztráló adattal szolgálhatnék erre vonatkozólag, ezeket azonban ezuttal elhallgatom, de kötelességemnek tartom városunk polgárságának érdekében a velem tegnap történt esetet, mintegy figyelemzetésül ide iktatni.

A tényálladék a következő.

En a Hirsch-egylet itteni fiókjának évi 150 firt fizetéssel jegyzője voltam. Látna azon-

nyörűség volt hallgatni. Már ekkor Kovács is hátranézett. És ő is nevetett most már. A missz, a czvikkeres Walton kisasszony elszundított és nagyokat bóbiskolt. És, nem illett ugyan, de mind a ketten nevettek rajta.

Walton kisasszony azonban felébredt ekkor, haragosan nézett az illetlenkedőkre és úgy tett, mintha semmi sem történt volna. Pedig történt valami — ezután, Flórásba szólott Kovácsnak:

— Gondoltam valamit.

— En is tudhatom?

— Hogyne; hisz azért mondom . . . Hát tudja, de igazán ne haragudjék . . . Flóráska alább hagyott a merész hangjával és egy kissé zavarodottan nézett a fiúra.

— Nem haragszom . . . De hát tulajdonképpen azt sem tudom még, mit akar Nagysád.

— Igaz . . . Csak arra akartam kérni . . . Ugy-e megengedi, hogy én hajtsak? Igen?

— Kérem, a hogy tetszik, hebegte zavartan és kíváncsian várta a történeteket.

Az epés missz csak hallgatott egy darabig és mikor megtudta, mi készül, minden erejével tiltakozni kezdett. Ezt is csak elvből tette különben. Régtől fogva tudta ugyanis, hogy Flóráskának, ha egyszer a fejébe vesz valamit, nehéz parancsolni. Szerencse még ritkán van olyan passziója, a mely a jó izléssel, vagy az ő szigorú illem szabályaival meg nem fér. Ez a mostani ilyen ugyan, hanem majd ellenőrizi.

Kovács megállította a lovakat, Flóráska pedig nagy ügyvel-bajjal telepedett a kocsi-

ülésre. Végre mégis csak elhelyezkedett valahogy. Megindította a két lovat és ügyet sem vetvén a missz jajveszékelésére, incselkedően nézett az ifjú szemébe.

— Olyan jó itt a maga helyén.

— Ilyen szép kocsinak mindenkor szívesen engedem át.

— Hogy bókol! mondotta Flóráska, hanem most már nem bírta tovább a játékot. . . Mert csak játszott eddig . . .

A játék egy darabig sikerült is, hanem a bátortalannak hitt férfi csakhamar erősebbnek bizonyult a küzdelemben. Flóráska zavartan hajtotta le a fejét. Kovács megszólalt ekkor:

— Nem bókolok, az igazat mondtam az imént.

Flóráska meglnt felvette a fejét erre a beszédre és most már egészen a szíve szerint kérdezte:

— Hogyan? Hát tetszem én magának?

— Ugy látszik már elfelejtette, hogy valamikor játék közben, milyen sokszor volt a feleségem . . .

Lágy, borongó hangon mondotta e szót Kovács és a végén maga is megjéjt ettől a hangtól . . . Hogy is beszélhetek így? Mi jogom? Hiszen az régen volt már nagyon . . .

Flóra azonban közbeavatott:

— Nagyon jól emlékszem . . .

Hanem mintha ő is megbánta volna, amit mondott. Elhallgatott hirtelen és szótlánul nézett maga elé. Csend lett megint. Csak missz

Walton, a ki legnagyobb bosszuságára jóformán semmit sem értett az egészből, csak ő izgott-mozgott idegesen a helyén, a csendet mégis Flóra törte meg újból.

— Hányad éves medikus maga mostan, Kovács?

— Négy-öt hónap mulva, azt hiszem, meglesz a diplomám.

— És aztán mit szándékszik?

— Majd csak letelepszem valahol és megkezdem a praxist.

A komoly hangú társalgásba Flóráska egy kis pajzánságot vegyített ekkor.

— Egyedül? — kérdezte és egy kicsit bizonytalanul rezgett a hangja.

— Sajnos, úgy látszik, mindörökké egyedül.

— Csak nem készül agglégénynek?

— Nem készülök, de az lesz belőlem, már látom.

— És ugyan miért? . . . Olyan ijedt, fájdalmas hangon kérde ezt Flóra.

— Nagy oka van annak . . .

— De ugy-e elmondja nekem? — kérdezte beczéző hangon a leány.

— Igen. Hiszen magának elmondhatom . . . Szeretek valakit, aki engem nem szeret.

— Szegény Béla! — sóhajtá ünfeledten. — És biztos benne, hogy nem szereti?

— Csaknem egészen biztos vagyok.

— Istenem! — sajnálkozott a leány.

— És na őt nem kapja meg, akkor . . .

— Akkor nem is kell senki.

— De hát ki az? — faggatta izgatottan

ban egyfelől az itteni fiók, másfelől a helybeli választmány és a budapesti központ közötti viszálykodást — jegyzői állásomról nemhogy lemondtam, de még magából az egyletből is kiléptem.

Időközileg az itteni fióknál a békesség látszólag helyreállván, több oldalról felkérés folytán mint egyszerű tag mult év december végével visszaléptem. Ez év január 3-án az esedékes tagsági díjat befizettem, arra nyugtát kaptam; az itteni titkári hivatal az általam befizetett összeget a központnak névszerint elszámolva felküldötte hol is az szintén bevételezve lett. A központ tehát a pénzt megkapta, azt felhasználta és így visszaléptemet tudomásul vette.

Január közepén egyik fiam beteg lévén, gyógyszerre volt szükségem, ezt azonban meg nem kaphattam, mert az itteni fiókhoz felvételekre vonatkozólag a központ értesítést nem küldött. A titkárság azonban azonnal intézkedett, mire felülről azon választ nyerte, hogy Engel Tóbiás felügyelő legközelebb ide érkezend s az ügyet elintézi.

Több mint két hétig vártam Engel urat, mely idő alatt természetes, mint tagsági díjat fizetett és a báró Hirsch Mór jótékonyági egyesület tagja a gyógyszereket sajátomból fedeztem.

Az egylet ezen eljárása arra indított, hogy kilépésemet jelentsem be s egyben, mivel a befizetett tagsági díjakért ellenzolgáltatást nem kaptam, annak visszafizetését is kértem. Ezt azonban nem kaptam vissza.

Tegnapelőtt elvégre Engel ur az itteni fiók reorganizálása céljából megérkezett s midőn előadtam neki, hogy bár a tagsági díjat megfizettem, gyógyszereket még sem kaptam, azzal igyekezett megnyugtani, hogy mindez azért történt, mert még nem vagyok felvéve s hogy felvételem végett egy rövid kérvényt kell a központhoz intézennem.

Erre azonban én hajlandóságot egyáltalán nem mutattam, hanem szilárdan ragaszkodva visszalépésemhez, tegnap az itteni titkári hivatalhoz mentem az általam befizetett tagsági díj visszatérítése iránt.

Itt, legnagyobb megütközésemre, azon értesítést nyertem, hogy a központi felügyelő, Engel ur, megtiltotta az összeg kifizetését.

Engel urat erre vonatkozólag felkeresve nem kevés ámulatra azt válaszolta, hogy *minthán én már fel vagyok véve és tagsági díjaim már a központnál el van számolva*, azt itt ki sem lehet fizetni, hanem legjobb lesz, ha megmaradok tagnak.

Látva, hogy ebbeli kapacitálása mit sem használ és hogy én semmi körülmények között sem akarok tag maradni, úgy elvégre megígérte,

ha Budapestre vissza tér, e kiutalás iránt intézkedni fog.

Mindezekből városunk polgárságának azt akarom konstatálni, hogy Engel ur, midőn őt a *gyógyszerek ki nem szolgáltatása végett meginterpelláltam, tegnapelőtt azt válaszolta, hogy még nem vagyok felvéve, azért nem kaptam gyógyszereket; tegnap pedig mint fel nem vett tag mikor a befizetett összeget visszaköveteltem*, azt mondta, hogy itt nem lehet már visszafizetni, mert már felvagyok véve s tagsági díjaim már el is van számolva.

Ha az előbbi nyilatkozata igaz t. i. hogy még nem vagyok felvéve, miért tiltotta meg a titkárnak befizetett díjaim visszafizetését? ha pedig utóbbi nyilatkozata felel meg a valóságnak, miért nem szolgáltatták ki a gyógyszereket, mert amidőn én a tagsági díjat befizettem és azt a központ nem kifogásolva elfogadta — én az ellenszolgáltatásra igényt szereztem.

No hát ez, kérem, nem akarok erős kifejezéssel élni, de legalább is igen gyanús színben tünteti fel az egylet intenczióit és bizonyára feljogosít azon feltevésre, hogy a báró Hirsch Mór szelleme legalább is oly távol áll az egylet intenczióitól mint akár Jeruzsálem Makótól.

Városunk polgárainak érdekében, mintegy tájékoztatásul, kötelességemnek tartottam eme száraz tényeket annyival is inkább regisztrálni, mert mint hallom, az itteni fiókot most újja szervezni s ezzel kapcsolatosan annak részére — ha sikerül — elnököt akarnak fogni.

Ha tehát velem mint egykori jegyzőjükkel, szemben is ily eljárást tanusítanak — el lehet képzelni mily eljárást tanusíthatnak azokkal szemben, kiknél kevésbé vannak óvatosságra utalva.

Valóban kívánatos lenne, ha az illetékes hatóságok is érdeklődnének az egylet ügyei iránt és hogy legalább koronként valamely megfelelő módon tájékoztatást szereznének maguknak ennek viszonyairól kiváltképpen mostan, midőn városunkban nagyobb akeziót akarnak kifejtteni.

Nagyvárad, 1899. február 24.

Lakos Lajos.

UJDONSÁGOK.

TAJÉKOZTATO.

Február 26. Szigligeti Társaság felolvasója d. e. 11 ó.
 Február 26. A Nagyváradai Takarékpénztár közgyűlése.
 Márczius 2. A koldusápoló egylet közgyűlése.
 Márczius 4. A zenekedvelők hangversenye a Csarnokban.
 Márczius 5. Az ügyvédi kamara közgyűlése a városházán d. e. 10 órakor.
 Márczius 5. A szepitési egylet közgyűlése d. e. 11 órakor jogakadémia dísztermében.

Márczius 5. Gazdasági előadás Mező-Keresztesen. (Előadók: Abonyi Károly és Molnár Lajos.)
 Márczius 5. A szepitési egylet közgyűlése a vármegye nagytermében d. e. 11 órakor.
 Márczius 19. A hegyközség közgyűlése, a városházán d. e. 11 órakor.

* **Személyi hír.** Dr. Beöthy László főispán tegnap Budapestről négy napi ott tartózkodás után haza érkezett.

* **Császka érsek a papánál.** Ő szentsége XIII. Leo pápa folyó hó 22-én külön kihallgatáson fogadta Császka György kalocsai érseket. Mint az »Osservatore Romano« jelenti, a pápa teljesen egészséges és akadály nélkül végzi megszokott napi munkáját s ad kihallgatásokat.

* **A bibornok adománya.** Dr. Schlauch Lőrincz bibornok, püspök 50 frtot adományozott az izr. nőegyletnek, a melyért hálás köszönetet mond az izr. nőegylet elnöksége.

* **A Szigligeti társaság felolvasása.** A Szigligeti társaság ma d. e. 11 órakor tartja felolvasását a kir. jogakadémia dísztermében. A felolvasáson dr. Persz Adolf jogakadémiai tanár, Dús László városi főügyész, Mándoky Sándor székesegyházi karkáplán és Nagy Endre hírlapíró társulati rendes tagok vesznek részt humoros és komoly tárgyú felolvasásaikkal. A felolvasás iránt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik s remélhetőleg számosan fognak azon megjelenni.

* **A hivatalos órák a városházán.** A városházán még mindég nem döntöttek a felett, hogy a hivatalos órákat reggel 8-tól délután 2 óráig rendezzék be. Itt tulajdonképen arról van szó, hogy melyik előbb való, a közönség érdeke-e, vagy a tisztviselők kényelme. Megeshetik, hogy a tanács az utóbbit fogja fontosabbnak találni. Hír szerint a tanács holnap, hétfőn értekezletet tart e tárgyban.

* **A pénzügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város pénzügyi szakbizottsága tegnap délután ülést tartott. Jelenvoltak dr. Bulyovszky József elnök, dr. Hoványi Géza, Ragány János, dr. Hoványi Gyula, Busch Dávid, Beczkay Lajos, Komlóssy József, dr. Kurländer Ede, Milibák József Dús László, Kugler Albert, Hegedüs Géza, Szűts Dezső. Elsősorban a járdák építéséről szóló szabályrendeletet tárgyalták. Dr. Hoványi Gyula nem helyesli, hogy a járdák készítésének egész összegét a háztulajdonosokra akarják róni. Ragány János a városi pénztár helyzetének figyelembe vételét ajánlta, s ha a háztulajdonos fizeti a járdát, több pénz jut a csatornázásra. Busch Dávid helyesli, hogy tíz évi részletekben egészen a háztulajdonos fizesse a

Flórácska és egyre félénkebb lett a hangja, az arca meg egyre jobban sápadt.

— Nem mondhatom meg.

— Még nekem sem?

— Nem! . . .

— Igazán sajnálom magát, hiszen mindig olyan jó fiú volt . . .

— Köszönöm. Ha maga megszán, akkor a bajt is könnyebben viselem . . .

— Akkor mért nem őszinte hozzám? Talán csak nem fél tőlem? . . .

— De igen. Félek egy szavától, a mely örökre boldogtalanná tehet. Félek ettől a szótól, pedig biztosra vehetőm. És hát, ebből mondja-e ki, vagy utóbb, mit sem változtat a dolgon.

Flóra elgondolkozott ezen a szomorú beszéden és a tiszta, fehér homlokán végigsuhant egy keskeny, biborszínű sáv. Nem jött szó az ajkaira és zavartan nézett a levegőbe . . . Pirosdó homlokán néhány kuszált szőke fűrt feküdt végig, a kék szemét pedig elborította valami édes, meleg csepp, a boldogság könnye; a mely kiszivárogván szemhéja alól, alá gördült a hamvas arcán . . .

Ujra csend lett mostan, csak a szívek beszéltek és Walton kisasszony szundított a hatulsó ülésen. Flórácska azután nagyot sóhajtván szólt:

— Maguk férfiak, könnyen beszélnek!

— Hogy érti ezt?

— Maguk azt kérik meg, akit akarnak, nekünk meg ahhoz kell mennünk, a ki legjobb

partinak ígérkezik kérőink közül és mi nem modhatjuk, hogy vagy »azt«, vagy senkit, ha csak vén lányok nem akarunk lenni . . .

Kovács egyre vidámabb kezdett lenni, csak Flórácska volt — egy kicsit nevétségesen szomorú.

— És mi készletti magácskát erre a beszédre? kérdezte incselkedőleg.

A leány várt egy darabig, nyilván azon tűnődött, ha vajjon feltárja-e, a mi szívében fekszik. Aztán bele kezdett, hogy elmondja.

— Én is úgy vagyok, mint maga . . . Szeretek valakit és máshoz akarnak adni.

Kovács megint csak szomorú lett, a mikor kérdezte:

— Es ki az ha szabad tudnom?

— Egy csuf, kiállhatatlan báró.

Kovács a tettettet közöny hangján felelt.
 — Nagysád tudhatja legjobban, hozzá menjen-e vagy sem . . .

Ettől a hangtól magához tért Flóra. Fájt neki e néhány, látszólag közönyösen odavetett szó és érezte, hogy neki kell vigasztalni, a helyett, hogy őt vigasztalnák. Mintha mi sem történt volna, vidámságot szimlelt.

— Van egy eszmém, mondá nevetve.

— Ha méltó vagyok rá közölje velem is. Píráló arcczal mondta, hanem azért mégis csak kimondta:

— Talán beszélnek azzal a leánnyal, akit maga úgy szeret? . . . Igen?

— Nem bánom, felelte Kovács és a remény egy sugara mintha megcsillant volna a szemében.

— De, akkor tudnom kell előbb, közel van-e ide? kérdezte pajkosan a leány.

— Nagyon közel . . . Hanem ne játszó a szívemmel Flórácska.

Szemébe nézett a leánynak, mintha a lelkébe akart volna látni. És szólt:

— Ha hallani akarja, ám legyen . . . Flórácska, szeretem gyermekkorom óta. Akkor véssődött szívembe a képe s azt a képet ki nem törli onnan senki, semmi . . . Ne játszó ezzel a szívvel édes Flóra . . . Hiszen a magáé minden dobbanása — igen. Én mégis arra kérem, ölje meg egy szavával, ha úgy akarja, csak ne üzzön vele játékokat. Nem akartam, nem mertem ezt a szót kimondani, de látom, maga anélkül is megértett engem. Én nekem ennyi is elég . . . Most már ha kell, könnyebben tudok lemondani . . .

Határozzon szíve szerint és az fog történni, meglátja amit maga akar. Ha gróf, ha báró vágyik is a kezére, ahogy én születé ismerem, nem hiszem, hogy hozzá erőszakolnák egy olyan emberhez, akit nem szeret . . . De én, ne értsen félre, én cseppet sem akarom befolyásolni. Tegye azt, amit szíve diktál.

Elszántan, megfontolva mondott a férfi minden szót és szinte megkönnyebbült, hogy mindezt elmondhatta. Flórácska, bár egy kicsit felzavarta lelke egyensúlyát a nagy öröm, ami a beszéd nyomán fakadt, elég nyugodtan kérdezte:

— Biztos, hogy egy fél év múlva meg lesz a diplomája?

— Hát nem hisz a szavamnak?

— Biztos, hogy egy fél év múlva meg lesz a diplomája?

— Hát nem hisz a szavamnak?

járda költségét. De a köröskő burkolatért ne fizessenek a háztulajdonosok. Rámutat a szabályrendelet több hiányára. A szabályzattervezetet kiadták a főmérnöknek, hogy tegye meg reá észrevételeit. — A pástor-tartásról szóló szabályrendeletet elfogadásra ajánlták. A takonykórban elhullott lovak kártalanítása tárgyában javasolják, hogy szörványos eseteknél a tanács, tömegesebb bajnál a tvhatóság állapítsa meg a kártalanítást. — Gyöngyös város pártolás végett megküldött feliratát a szőlők állami biztosítása tárgyában kiadták véleményezés végett a hegyközségnek. — A Széchenyi bérletének további 6 évre leendő meghosszabbítását véleményezik akként, hogy az eddigi béren felül fizeti az állami és városi adót s egy évre bármikor felmondhat a város, ha az épületet elakarja adni. Hunyad megye feliratát intézett a miniszterhez, hogy az eddigi denaturált marhasó helyett ugyanolyan árért bármely sóárulónál nem denaturált marhasót lehessen kapni. A felterjesztést pártolja a szakkbizottság.

* **Kiváló kitüntetés érte a nagyváradi főreáliskola egyik jeles képzettségű ifjút, Bázár Elemér VII. oszt. tanulót, kinek nem kisebb ember, mint Verne Gyula, a világhírű francia tudós és nagy regényíró irt sajátkezűleg levelet, melyet a francia eredetiben itt közlünk:**

Amiens 19. Fev. 99.

Mon jeun ami,

Je ne puis que vous remercier de votre charmante lettre et des sentiment qu'elle exprime au nom de la jeunesse hongroise.

En suis vivement touché et si je ne puis vous répondre dans votre langue à vous qui m'avez écrit dans la mienne vous l'excusez.

Recevez donc les meilleurs compliments et une bonne prière de main

d'un vieux conteur

français

Jules Verne.

(Magyarul: Fialat barátom! Csak köszönhetem önnek kedves levelét és azon érzelmeiket, melyeket a magyar ifjuság nevében tolmácsol. Én igen elrészélyültem és hogy nem válaszolhatok önnek az ön nyelvén, hanem az enyémen, azt bocsássa meg. Fogadja most a legjobb kívánataimat és egy öreg francia regélő kézsorítását).

Verne Gyulának ezen levele válasz Bázár Elemérnek a levelére, ki úgy a maga mint tanulótársai nevében a hódolat és tisztelet adóját akarta leróni a hírneves ember iránt, mi-

— Hiszek, felelt a leány, aztán lassan, egy kissé elfogódva tette hozzá: én azt teszem, amit a szívem diktál.

— Ne így Flóra! Mondja meg nekem igaz lelkére akar-e az enyém lenni?

Tisztán, határozottan rezdült át a ködös, téli alkonyon a leány hangja, mikor azt mondta:

— Akarok . . .

Csak nézték egymást édes, sugárzó tekintettel és valami kellemes, csodálatos melegséggel játszott a szívükkel.

Walton kisasszony pedig fölébredt ekkor. A rég elfojtott harag egyszerre tört ki belőle. Ugyan jókor már.

Az angol missz csakhamar megállította Kovács Bélával a kocsit.

Ideje is volt különben. A cserepesi házak halvány körvonalai itt-ott kilátszottak már a leszálló ködből.

Flórácska pedig oda ült megint a nagy, hátsó ülésre . . .

Kovács Béla, a kinek a szerencsés véletlen ilyen meghálálhatatlan jó barátja lón, még akkor is, mikor oda fordult a rozoga parasztszekérrel a cserepesi kastély udvarába, azt hitte, hogy csak álmodott utközben.

Pedig hát nem álmodott. Mivelhogy Wintersberg Ottó báró ulánus főhadnagynak három nappal ezután egy herezig kis csomagot vitt a posta. Valami filigrán jószág volt benne . . .

Igen; egy ügyesen összeöltött plüs-kosár, amelynek Ligethy Flóra volt a készítő mestere . . .

Helvey Lajos.

által bizonyára kedves perczeket szerzett a nagy írónak és rokonszenvet keltett föl benne a magyar nemzet iránt. Bázár Elemérnek ezen eszméért gratulálunk. Másnak érdemeit becsülni tudni, ez már maga is érdem

* **Munkásgyűlések a fővárosban.** Ma vasárnap két munkásgyűlést jelentettek be: I. Nyilvános gyűlés d. u. fél négykor a Vig-utca 16. szám alatt. Tárty: a *Bánffy kormány bukása*. II. Nyilvános gyűlés Uj-pesten délután 3 órakor. Uj-Pest, Gyár-utca 41. szám. Tárty: Politikai helyzet és az általános választói jog.

* **Amit a miniszter mond.** A nagyváradi kereskedelmi és iparkamarában ujjban az iparos és kereskedők családtagjai után fizetendő I. illetve III. oszt. kereseti adókra is kivetették a kamarai illetéket. Egyik teljes ülésen ez ellen többen felszóltak s a többség kimondotta, hogy ezen adóösszegek után nem kell kamarai illetéket fizetni. A kereskedelmi miniszter határozott a kérdésben s a teljes ülés határozatának megsemmítése mellett kimondotta, hogy az illetékek kivetése helyes volt. Tehát a családtagok kereseti adója után is kell kamarai illetéket fizetni.

* **Kinevezés.** A király *Ludvig Róza* okleveles kisedővönőt a magyar-igeni állami kisedővönőkhöz övönővé nevezte ki.

* **Németh Sándor és a miniszter.** Sokat foglalkoztak a »hegyi doktor«-nak nevezett Németh Sándor dolgával a lapok, a rendőrség, a járásbiróság, sőt feljelentések és felterjesztések révén a belügyminiszter is. Nem rég egy röpirat is jelent meg, amely a Németh Sándor »működését« írja le hosszasan. Tegnap két leirat érkezett a belügyminiszeről Németh Sándorra vonatkozólag; az egyik Biharvármegyéhez, a másik Nagyvárad városához. A megyéhez intézett leiratban azt írja a miniszter, hogy eltekintve a Németh Sándor által üzött kuruzslástól, veszedelmes az, hogy messzevidékről hordják hozzá a betegeket és így a betegek és kísérőik széthordják a fertőző kórok csiráit. Hasson oda a vármegye, hogy Németh S. ezen káros működése megtorlatlanul ne maradjon s mielőbb megszűnjék. Felhívja továbbá a megye közönségét, hogy a kuruzslás üzelmeket sajtó hatáskörében figyelemmel kísérsje s megtorlatlanul ne hagyja; a hatóságokat utasítsa, hogy főleg a fertőző bajok bejelentése és ily betegek szállításánál tapasztalt mulasztásokat teljes szigorral büntesse. Végül oktassák ki a halottkémekeket, hogy a kezelő orvos rovatóba Németh Sándort ilyenül ne írják be, hanem ha a felek ezt mondják, azonnal jelentsék fel az esetet. — A Nagyvárad városához intézett leiratában a miniszter szintén azt mondja, hogy a kuruzslásairól híres Németh Sándorral szemben a törvény teljes szigorával járjon el, a kuruzslási eseteket a járásbirósághoz jelentse fel. Kihágás eseteiben szintén a legnagyobb szigorot alkalmazza s a fertőző betegek szállítását és a bejelentés elmulasztását torolja meg. Az általa kuruzsolt 2 éven aluli gyermekeket ne tekintse gyógykezeltnek s a mulasztást büntesse. A külföldről Németh Sándor részére behozott gyógyszereket foglalja le.

* **A királyné arcképe** Tragikus végzetel sujtott királyné emléke él és éni fog a monarchia népeinek szívében. Különösen a magyar nép örzi emlékéit a jószágos királyasszonynak, a ki itt időzött legszívesebben köztünk és rokonszenvével különösen a magyar népet tüntette ki. Arcképe úgy el van terjedve az országban, hogy palotákban és kunyhókban egyaránt ösmerik és kegyelettel őrzik. A királyi udvar elhatározta, hogy most néhány hónappal a megrendítő nagy tragédia után még egyszer megörökített képmását a felséges asszonynak. S hiven a rokonszenvéhez, a melylyel király-

nénk nemzetünket kitüntette, s hiven a szeretethez, a melylyel hozzánk ragaszkodott, magyar festőművészt szemelt ki arra, hogy még egyszer megfesse a királyné arcképét. Arról értesülünk, hogy ez a festőművész *Inocent Ferencz*. A megbizatást néhány nappal ezelőtt kapta s az udvar a kiváló művésznek a királyné néhány ruházatát bocsátotta rendelkezésére, a melyek egyikében a királyné képmását megörökítetténi óhajtja. A kegyelet e megnyilvánulása magyar művészkörökben nagy örömet keltett a minthogy örvendetes visszhangja lesz bizonyára az országban is. Inocent képe, a melynek festéséhez nemsokára hozzáfog, a bécsi Burg egyik termét fogja díszíteni.

* **A sorozás elhalasztása.** Megemlékeztünk már arról, hogy a hadügyminiszter az ideai fősorozásokat felfüggesztette. Több városban azonban már ezen rendelet kibocsátása előtt kibocsátották a sorozásra a behívókat, s most ezeket visszavonják. A napokban több városból érkezett a váradi katona ügyosztályhoz ilyen visszavonó végzés a Váradon tartozkodó idegen illetőségűek részére.

* **Adomák a politika köréből.** A király behatón foglalkozott a válsággal. *Bánffy* előterjesztéseire mindig *Szélljegyzeteket* csinált.

Tisza Kálmán nemrég *beszámolt*. Most már leszámolhat.

Széll Kálmánról azt mondják: kitünő nemzetgazda. Remélhetőleg gondja lesz a *Tisza-szabályozásra* is.

A szabadelvűpárt új vezérének lelkesen élteti. Ők már csak arra fordítják a köpenyegét, amerről a *Széll* fúj.

Távirat Gesztre.

Tisza Kálmán a következő táviratot küldte Gesztre a tisztartójának:

Fuzió küszöbön. Megyek ellenzékére. Akassza le szegreül a bihari pontokat, puczoltassa ki és küldje rögtön Budapestre, költségkiméleésből ne mint gyorsút, csak mint teherút.

Tisza Kálmán.
(Kakas Márton.)

* **Hirtelen halál.** A mult éjszaka *Kramollin* Viktor nyugalmazott vasuti raktárnok hirtelen elhunyt. A szerencsétlen embernek este még semmi baja sem volt, reggelre pedig halva találták ágyában. Valószínű ugyan, hogy halálát szívszélhűdés okozta, azonban ennek megállapítása végett a rendőrség elrendelte a hivatalos bonczolást, amit ma fognak megtenni.

* **A munka ünnepe.** A Sebes-Körös vízszabályozó és ármentesítő társulat tisztviselői jóleső meglepetésben részesítették *Németh* Sándort, a társulat most nyugdíjba vonult gátfelügyelőjét. *Pekánovits* Imre igazgató főmérnökkel az élükön megjelentek a Nagy-Harsány községben lakó öreg gátfelügyelő házában *Tabéry* Ármán szakaszmérnök, *Katona* Bálint nyilván tartó, *László* József vízmester, *Márkus* Ármán gátfelügyelő s a nyugdíjba vonult gátfelügyelő közvetlen vezetése alá tartozott gátörök. *Pekánovits* Imre igazgató főmérnök megleghangus beszédet mondott a volt gátfelügyelőnek. — A nagy számmal jelen volt — a köznép sorába tartozó — gátörökre való tekintettel, az ősz felügyelőnek a társulat szolgálatában eltöltött hosszú munkás életét, mint a szorgalom és becsületesség példaképét állította eléjük. Kiemelte azt is, hogy miután a társulatnak pár év óta nyugdíjintézete van, melynek a gátörök is tagjai, a kiszolgált munkást öreg korában nem vetik félre, hanem ellenkezőleg ekkor, a becsületes munkássága gyümölcsének élvezetében részesül. Az ősz gátfelügyelő könnyes szemmel, meghatottan mondott köszönetet a társulat tisztikarának és alkalmazottainak az ünnepeltetésért. Azután pedig a jelen volt társulati tisztviselők a felügyelő neje által igazi magyaros vendégszeretettel rögtönzött s felszolgált vacsorához ültek.

— *Németh Sándor* 1858-ban, a társulat alakulásakor lépett a társulat szolgálatába, ő volt az első, ki a Sebes-Körös folyó szabályozása, illetve a Nagysárrétnék vízmentesítése s ezzel mintegy 150 ezer kat. hold ősi földterületnek a kultúra részére való meghódítására szolgáló munkálatban az első kapavágástól kezdve s most már több mint negyven évig a legodaadóbb lelkiismeretességgel és becsületes szorgalommal szolgálta a Sebes-Körös társulatot, illetve ennek érdekességét. Most pedig színién ő az, ki a társulati nyugdíjintézmény jótékony áldásában is először részesül. Az ő működésének negyven esztendőjére esett a legnehezebb küzdelem az elemekkel, melyek akkor még körülát nem ismertek s megfélemezésük minduntalan a kezdet nehézségeibe ütközött. — Akkor még a nagy Sárréten a különféle vízivadakon kívül csak nádast, mocsárt, bozótot s a különben szelid, de a természet e nagy vadonjában valósággal elvadultan legelésző gulyákat lehetett látni. Ma pedig itt a legjobb termőföldeken nyáron a beláthatlan kiterjedésű dus aranykaszok hirdetik az új nemzedék előtt a mult idők lelkiismeretes munkásainak kitarító tevékenységét.

* **Uj fegyverek a közös hadseregénél.** Bár Krieghammer, közös hadügyminiszter a delegációk ülésén három év előtt kijelentette, hogy »belátható időközönként« nem lesz új fegyverminta a hadsereg részére, a kis kaliberű fegyverek beszerzésének kérdése mégis folyton kísért. A hadügyminiszter már a mult nyáron elrendelte a Mannlicher fegyverek egy újabb mintájának beszerzését. A kísérletek újabb fegyvermintákkal azonban szakadatlanul folynak és évenként százti millió forintot emésztnek fel. Mint tudósítónk jelenti, jelenleg 5, 5.5, 6 és 6.5 milliméteres kaliberű ismétlő és önműködő puskákon és újabb löporkészítményeken kívül még új szerkezetű revolverekkel és önműködő pisztolyokkal is tesznek kísérletet, melyeknek már meg is van az eredménye úgy, hogy a jelenleg használatban lévő lovassági revolverek helyett új önműködő pisztolyokat fognak behozni. A jelenleg használatban lévő lovassági revolverek helyett új önműködő pisztolyokat fognak behozni. A jelenleg használatban lévő lovassági revolverek a bozzátartozó szerelék stb. nélkül 12 forintba kerültek és így az új pisztolyok beszerzése ismét tekintélyes kiadást jelent.

* **Járványos betegségek a városban.** Nagyváradon járványos betegségeket az orvosok minden igyekezetük dacára nem bírják elfojtani. A difteritisz és skarlát állandóan uralkodnak; az utóbbi betegségben felnőttek is megbetegültek. A tifusz teljesen megszűnt a városban.

* **Váltóhamisító feleség.** Debreczenben vagy egy hónappal ezelőtt a város egyik fő-tisztviselője öngyilkossági kísérletet követett el. Mérget vett be; de az adag kevés volt arra, hogy megölje és így rövid betegség árán megmenekült a haláltól. Az eset akkoriban nagy feltűnést keltett és kutatták is a tett okát, de, hogy mi vitte öngyilkosságig a szerencsétlen embert, az csak most derült ki. A drámában az asszony játszott a főszerepet. Nagyon szerette a fényűzést és jourjain a tisztelők egész seregét vonzotta maga köré. A színházban is állandó páholyt bérelt s gyakori vendége volt a bálóknak, legidősebb, 18 éves leányával együtt. A férj, a ki különben a nap legnagyobb részében hivatalával volt elfoglalva, nem igen törődött neje különczködésével, pazarlásaival, csak adta a pénzt, a mig jövedelme engedte. Az asszony fényűzéseit, pazarlásait azonban a férj jövedelmei nem tudta fedezni. Az asszony ekkor adósságot adósságra halmozott. A hitelezők megunták a varakozást, erélyesen követelték a pénzüket. Az asszony ekkor férjének ismerőseit kereste fel

s segílyt kért tőlük, majd váltót akart velük aláírtni. Senkisem adott pénzt, a váltót sem irták alá, mert az asszony férje tudta nélkül óhajtott a majdnem ezer fitra rugó összeget megszerezni. Hiába való volt minden fáradozása, pénzt sehonnan sem kapott. A hitelezők e közben még jobban zaklatták, mire az asszony pár napi halasztást kért még. Megadták neki. Az asszony ekkor, hogy pénzhez jusson, férje egyik jó barátjának nevére váltót hamisított, melyet azonban nem értékesíthetett. Mikor a férj ezt megtudta, öngyilkossági kísérletet követett el. Az asszony elméje, mikor tette következményeinek tudatára ébredt, megzavarodott. Az örütség jelei tüntek fel rajta, úgy hogy a kórház megfigyelő osztályába kellett szállítani. Most — a mult héten — azután az orvosok kimondták, hogy az asszony gyógyíthatatlan elmebeteg. Felszállították a lipótmezei tébolydába.

* **Az elaggott iparosoknak.** A biharmegyei takarékpénztár igazgatója sziveskedett 25 forintot, a Kálmán és Léderer gyári cég 5 frotot az elaggott iparosok alapjának adományozni, fogadják a szives adakozók e helyen is hálás köszönetünket. Az ipartestület jótékonsági bizottsága nevében: *Bertsey György*, elnök, *Janovich János* főjegyző.

* **Elitelt borpancsolók névsora.** Van Magyarországon körülbelül 1200 olyan borpancsoló a kik nagyban üzik ezt a törvényileg tiltott, annyira jövedelmező mesterséget. E csapók közül mostanában hurokra került egy csapat. Egy másik csapat felett most ülnék törvényt. A többiek reszketnek s nap-nap után várják, hogy az igazságszolgáltatás sujtó karja, mint a villám a házakba üssön s üzletüket agyon csapja.

E 12 már jogérvényesen elitelt borpancsoló névsora a következő:

Pollatsek József és Wiesenberger Ignác (Miskolc.)

Kostelitz Samu és Spitzer Samu (Szombathely.)

Berger József (Tokaj.)
Baros (Friedman) Károly (Budapest.)
Lipschitz Náthán és neje, Lipschitz Antónia (Sopron.)

Waluschnigg Rudolf (Fiume.)
Neustadt Ignác (Miskolc.)
Bürger Márton (Krakkó.)
Hochsinger Sándor (Csáktornya.)
Weiser Berthold (Liptó-Szent-Miklós.)

* **Előnév adományozás.** A király *Fejér* Antal alezredesnek, valamint törvényes utódainak, régi magyar nemességük épségben tartása mellett a »bükki« előnevet adományozta.

Csajthay Ferencz állapota. Bartha Gábor tanár és Boross Ernő doktorok állítása szerint a beteg állapota napról-napra javul és az orvosok véleményük szerint, ha a betegség ilyen simán fejlődik, akkor már ma is bátran állíthatják, hogy a nagy beteget megmentették.

* **Irnokki kinevezés.** A polgármester Han Gyulát a katonai ügyosztályhoz irnokká kinevezte.

* **Megörült a börtönben.** A föld kereségén nincs olyan ország, a hol a bűnügyi vizsgálat oly hosszadalmas volna, mint nálunk; nem ritka eset, hogy a vádlottak évekig is ülnek vizsgálati fogságban, mielőtt végtárgyalást tartanának a perükben. A hódmezővásárhelyi méregkeverők ügyében három évig tartott a vizsgálat; ez idő alatt egy vádlott, a kinek a kezében a nagy bűnpernek talán az egész sorsa ott volt, meghalt. Az aradi adóhivatali sikkasztás vádlottjai több mint három év óta vannak vizsgálati fogságban; közülök kettenek az elméjét már meg kell vizsgálni, egy pedig halálos betegséget szerzett. S most egy újabb áldozata van a humanizmusra legkevésbé sem valló hosszadalmas vizsgálati fogságnak: Dimineszku Iezonia, a zsebelyi méregkeverők porének fővádlottja, két évi vizsgálati fogság

után a temesvári törvényszék börtönében megörült. Fölhozták a lipótmezei örültek házába. A pör egy másik fővádlottja már meghalt a vizsgálati fogságban. Lehet, hogy az esetleg csak évek múlva megtartandó végtárgyalásra vádlott már nem is marad.

* **159 Kohn.** A belügyminiszter kibocsátotta az 1898. év második felében engedélyezett névmagyarosítások kimutatását. A hat hónap alatt 10,248 magyarországi lakos változtatta vezetéknévét magyar hangzásúvá. A zömét ennek a sok embernek az államvasutak alkalmazottai teszik. A megszokott neveket azonban szintén tömegesen találjuk a kimutatásban; igen sűrűn fordul elő a Schwarz és a Weisz név, de Kohn-ok most is győztek. Nem kevesebb, mint 159 Kohn cserélte fel vezetéknévét magyarral.

* **A takarékpénztár közgyűlése.** Nagyvárad legrégebb, kitűnő pénzügyintézete: a »Nagyvárad Takarékpénztár« ma, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését, a melyen az igazgatóság beszámol a mult évben elért szép eredményről.

* **Uj vászon és női divatárubáz.** Nagyradon Kishidő, Lévy házban gyönyörű, egészen új berendezésű ilyenmü üzlet nyílik meg márczius hó 1-ével. Az üzlet tulajdonosa *Haraszti Victor*, fiatal, törekvő szakértelemmel bír kereskedő, miert is ezen üzletet mint a hol női divat és vászonnemnek legjobb minőségben kaphatók. Ajánljuk a nagyérdemű közönség b. figyelmébe.

x **Lloyd kávéházban** ma és minden vasárnap a 37. gy. ezred zenekara hangversenyt rendez. Kezdeté 8 órakor.

Halálos elgázolás.

A londoni kocsis mintha villám sujtaná áll meg mikor a rendőr megfenyegeti rövid nyelvű vasbotjával. Így beszélték azt a világlátott emberek Nagyvárad okulására, ahol a rendőr nem igen fenyegetőzik dacára annak, hogy az életveszedelem mindig kerülgeti az utcán járókelőket a kocsisok figyelmetlensége és sebes najtása folytán.

Az utcai átjáróknál sem vigasztalóbb a helyzet. Az átmenő alig lépett le a járdáról, már futnia kell minden igyekezetével, hogy a szélsébséggel törtető kocsik, talyigák alá ne kerüljön. Nagyvárad egyenetlen, szakadozott utcásorai ugyancsak bővelkednek ilyen átjárókban, ahol a nagy forgalom mellett semmi sem őrzi a járókelők biztonságát, mert a poszton álló rendőr figyelme ilyen kicsinyes körülményre, hogy valakinek sebesen zilál a tüdeje a szaladás után, — természetesen ki nem terjed. Mivel pedig még aerodromokat nem találtak fel, hogy a járókelők biztonsága érdekében ilyeneket alkalmazunk az egyes utcai átjáróknál, ennél fogva a baj bizony megesisik.

Megeseit a baj tegnap este is, a város egyik legnagyobb forgalmu és legjobban világitott részén, a Szt.-László-téren.

Egy öreg anyóka sietett át, amint csak birták öreges lábai és ziháló melle a Szent-László templom körüli aszfalt járdáról a hidra. Hanem természetesen gyenge lábai nem birták egy a szaladást mint a »Kirschner és Deutsch« szállító cég lovai s az öreg asszony a nehéz teherkocsi kereke alá került.

A széles talpu kerek a fején ment át az öreg asszonynak s azt széltiporta. Halva vitték el a hullaházba.

Ezalatt pedig, mig a néptömeg körülvette a véres áldozatot — a gondatlan kocsi közé vágott a lovaknak, szélsébesen iramodott tovább, hogy a büntetést elkerülje. Hanem a szökés nem sikerült, mert a rendőrség magánemberek segítségével elfogta és letartóztatta a tetteseket, kiknek egyikét *Hovány János*, másikat *Simon Gergelynek* hívják. Mindketten a »Kirschner és

Deutsch szállító cég szolgálatában állanak mint kocsisok.

Az elgázolt öregasszony kilétét eddig nem lehetett megállapítani. Egy szegény *Seresné* nevű kéregető asszonyt gyanítanak benne.

IRODALOM

— **A Magyar Tudományos Akadémia** hétfőn e hó 27-én d. u. 5 órakor az Akadémia heti üléstermében összes ülést tart a következő tárgysorozattal: *Márky Sándor* l. t. emlékbeszéde *Finály* Henrik tagról. — Folyó ügyek.

EGYESÜLETEK.

A kath. legényegylet megnyílt. A kath. legényegylet Nagy-Teleky utcán, Janky-féle házban bérelt helyisége mártól fogva a tagok rendelkezésére áll.

A tagokat ez uton értesíti az elnökség a megnyitásról, óhajtom, hogy minél nagyobb számban gyűljenek egybe, hogy a házszabályokat is meg lehessen állapítani.

Több politikai napilap, képes ujság stb. a tagok részére az ideiglenes elnökség által megrendeltetett, valamint a szokásos játékszerek is beszerezettek.

E naptól kezdődőleg a társulat összes könyvei hivatalosan fognak vezetettetni.

Nagyvárad, 1899. február 26.

Az ideiglenes elnökség nevében,

Dr. Vucskics Gyula.

Kérelem a közönséghez.

A nagyváradai szepitési egylet a következő felhívást intézi a közönséghez:

Egyletünk választmánya elhatározta, hogy városunk közterei, utcái, köz- és magán épületei, a közlekedési eszközök, szóval mindazon helyeknek és tárgyaknak, melyek a város külső csinoságára behatással vannak, rendben és tisztán tartása érdekében az egyes utcákra és terekre külön *felügyelőket*, biztosokat kér fel azzal, hogy az ezen kerületekben előforduló s a város szepitését érdeklő személyes tapasztalataik, valamint azon panaszokat, amelyeket ezen utcák lakói esetleg az illetőnél bejelentenek, bejelentő lapokon, esetről-esetre egyletünk tudomására hozni sziveskedjenek, hogy ezáltal egyletünk azon helyzetbe juthasson, miszerint városunk szepítésére irányuló önzetlen czéljait minél hathatósabban megvalósíthassa.

Hogy a felkért kerületi felügyelők feladataikat minél jobban eszközölhessék, szükség van arra, hogy a város minden polgára támogassa őket ezen törekvésekben s ezért felkérjük a t. közönséget, hogy ily irányu és természetű észleleteikkel és panaszokkal az illető utca biztosokat felkeresni s ezzel munkájukat s a mi teendőket megkönnyíteni sziveskedjenek.

Kérésünk ismétlése mellett vagyunk

Nagyvárad, 1899 február havában.

A nagyváradai szepitési egylet választmánya nevében:

Dr. Adorján Ármán,
jegyző.

Dr. Beölhy László,
elnök.

ZENE és MŰVESZET.

Az ev. ref. énekkar hangversenye. A nagyváradai ev. ref. egyház újvárosi énekkara, mely *Sulyok* István lelkész ur elnöklete és *Gerencsér* József vezetése alatt áll, újjáalakulása után márcz. hó 5-én a Zöldfa szálloda nagytermében felterítés mellett házias jellegű hangversenyt rendez, a melyre az énekkar ügye iránt érdeklő s igényt tartó t. közönséget s az egyh. tagjait ez uton is tisztelettel meghívja az énekkar elnöksége. Belépti díj nincs. A hangversenynek kezdete pontban 8 órakor lesz.

Igazságszolgáltatás.

Még egyszer a Pável-Bánffy per.

Országos érdeklődést keltett a *Pável* Mihály nagyváradai g. kath. püspök által a báró *Bánffy*-család ellen indított birtok-per sorsa.

Érdekessé tette a pert egyrészt a követelés nagysága, másrészt a per igen vitás és bonyolult volta.

A tegnapielőtti fővárosi és helybeli lapok már közölték is, mint nagy szenzációt a m. k. Curia ítéletét, mely szerint a Curia a nagyváradai kir. Itélő Tábla ítéletét hagyta helyben, hogy tehát Pável püspököt keresetével elutasította.

Nem tudjuk, hogy honnan származott eza hír, de annyi tény, hogy a valóságnak nem felel meg, mint azt tegnapi számunkban már meg is irtuk fővárosi és belényesi tudósítónk értesítése alapján.

A Curia ugyanis a f. hó 22-én tartott tanácsülésében a nagyváradai kir. *Tábla ítéletének megváltoztatása mellett a nagyváradai kir. törvényszék ítéletét hagyta helyben*, megítélte Pável püspöknek kereseti összes ingatlanokat, 18.000 hold fenyves erdőt és elvont haszon címén százötvenhatezer forintot. A tegnapi számunkban közölt értesítésünket ma megerősítette *Krecz* Ambrus belényesi ügyvéd, a Pável püspök ügyvédje, a ki az ítélet kihirdetésénél jelen volt s a ki levélben tudatta velünk a Curia ítéletét.

Ezen bonyodalmas és a mult század végétől huzódó nagy perben a helyszíni szemlét 1897. év őszén tizegy napon át *Mihályházy Kálmán*, a helybeli kir. törvényszék kiváló jeles polgári és urbéri bírāja fogatosította és ő volt a per referense is.

Ítélete, — melyet most a *legfőbb ítélőszék* egész terjedelmében helybenhagyott — annak idején az egész jogász világ elismerésével, dicséretével találkozott, mert eltekintve attól, hogy három hónapig dolgozott rajta s 38 írott iv volt, mint jogi munka az ítéletek remeke volt, melyben a nagy rutin és nagy tudás és éles elme párosulva voltak.

A kir. Curian ezen ítélet kinyomtatott s minden szavazónak egy nyomtatott példány adatott ki annak tanulmányozása végett.

A *Mihályházy Kálmán* bíró ítélete a kir. Curian is úgy a bírák, mint jogász hallgatók által, kiváló jeles munkának találtatott.

Mint halljuk, az érdeemes bíró ezen nagy jogi sikerének alkalmából collegái a mai nap folyamán mind felkeresték és gratuláltak neki, d . . . ő.

Huszár a vádlottak padján. Egy huszár közlegény ült tegnap a helybeli törvényszéken a vádlottak padján, három falusi legényvel.

Mindanegy ember vádlott volt s bűnük az, hogy ezelőtt három esztendővel összeverekedtek a korezmában s kölcsönösen megsértették egymást.

1896. júliusában egy éjszaka három legény mulatott a mezőgyáni korezmában: *Kakas* István, *Kakas* Antal és *Kováts* Gergely. A három legény egészen reggelig békésen mulatott, nem volt semmi baj sem csak reggel felé kezdett hangosodni a hangulat, a legények kimentek az utcára, ahol egy nádpálcza miatt nagy lármát csináltak.

A lármára előkerült egy éjjeli őr is, *Szabó* Antal, aki figyelmeztette a legényeket arra, hogy a záróra már régea elmúlt s azért legyenek csendben.

A legények önértetét azonban bántotta az éjjeli őr beavatkozása s ennek kifejezést is adtak, minek folytán a három legény és az éjjeli őr között dulakodás, majd verekedés keletkezett, amelyből mind a négyen megsebesülve kerültek ki.

A tegnapi napra volt kitzuzve ez az ügy s számos tanu megis jelent, akiket ki is hallgattak. A bizonyítási eljárás során azonban mindegyik vádlott hosszabb időt mondott, amely alatt sebe begyógyult, mint amnyit az orvos annak idején véleményezett s így ennek a körülménynek a kiderítése szükségessé vált. A váradai törvényszéki orvosok azonban kijelentették, hogy már most három év mulva lehetetlen megállapítani ezt annak, aki a sebet annak idején nem látta s így a tárgyalást elnapolták és a kezelő orvosnak a kihallgatását elrendelték.

A zalaegerszegi intelligencia. Zalaegerszegen a megyei tisztviselők külön kasztot képeznek, a mely kinai fallal van elválasztva a társadalom többi rétegétől. Azt tartják, hogy a ki nem megyei tisztviselő, azzal az érintkezés diffamáló és soha sem bocsátják meg annak közülök, a ki egy törvényszéki vagy járásbíró-sági tisztviselővel »leereszkedik.« Ők maguk, saját állításuk szerint, képezik Zalaegerszegen az intelligenciát, a melynek tagja csak zalaegerszegi benszülött lehet. Képzhetők a zalaegerszegi intelligenciának mód nélkül való felháborodása, a mikor dr. *Szegő* Hugót Zalaegerszegrre tették albirónak a járásbíró-sághoz. Az intelligencia elhatározta, hogy a Bányában provokálni fogja az albirót, miért merészkedett az intelligencia vendéglőjébe ebédelni menni. Az intelligencia egyik tagja saját kalapját tünnetőleg az albiró teritékére tette, úgy hogy neveltség tárgyává váljék az albiró. A mikor ez a kalapot tányérja mellől a földre dobta, ez elégvolt arra, hogy a zalaegerszegi megyei tisztviselők közül egyik párbajra provokálja *Szegő* drt. A párbajt meg is vívták s *Szegő* el is ítelték a párviadal miatt. Erre aztán fegyelmi eljárást is kapott az albiró, a melyben a pécsi tábla felmentő ítéletet hozott, nem találván okot arra, hogy fegyelminek helye legyen egy olyan párbaj miatt, a melyben a provokáló fél nem is az albiró volt. A kuria ma *Czorda* Bódog elnöklete alatt a pécsi tábla állásponjtjára helyezkedett s a felmentő ítéletet helybenhagyta.

REGÉNY-CSARNOK.

A szegvári nábob fia.

— Elbeszélés. —

Írta: *Mándoky Sándor.*

8

— Boldogtalan, csak szánni tudlak és megátkozni azt, ki megölte mindkettőnk szívet. Mint hagytam őket magukra; mi történetett közöttük? — nem tudom.

Elmentem a vendéglőben levő lakásomra. Este odahozták a feleségem.

Iszonyu láz gyötörte, — elvesztette az eszméletét; nagy beteg lett. Az ágyához gyűjtöttem a főváros leghíresebb orvosait. Szegény heteken át feküdt élet és halál között. S a hosszú éjszakákon, melyeket ott virrasztottam át gyötörő lázálmai felett, aggódva lesve pibegő keblének szakgatott lélegzéseit; ezerszer is megvillant agyamban a bűnös gondolat, hogy egy pillanat alatt véget vessek az én gonosz, vétektei élettemnek. Fiam! könnyelmű voltam, de ily gyáva-ságra mégse tudtam vetemedni soha. A bűnös lelkiismeret marcangoló gyöttrődései között egy fensőbb szózat szüntelen azt hangoztatá: Élned kell *Recsky* Menyhért, élnek és jóvá kell tenned a hibát; egy hosszú életet kell átvezeklened büntetés gyanánt. Oh megszenvedtem érte. Csak én, egyedül én tudom, hogy mily drágán fizettem meg büntartozásomat.

Az orvosoknak sikerült akkor a feleségem életét megmenteni. Lassan visszanyerte erejét. Megengedték, hogy fölkelhessen.

Egy reggel a szobájába kéretett. Az ablak előtt ült, élvezve a fésző természetet éltető illatos lehel. Felém fordítá halvány, bánatos arcát és gyöngé, alig hallható hangon így szólt:

— *Menyhért!* Hűséges és szerető hitvesed voltam mindig. Ha akarod, az maradok ezután is, anélkül, hogy feleséged lennék. Háznak becsületéért elfeledem a multat, el annak minden keservét, iszonyu csalódásomat. Viselni fogom ezután is a neved; nem akarom, hogy megtudja

a világ a te bűnös viszonyod, melylyel megölted két lélek életét, egész boldogságát.

— Zsuzsanna, irgalom! — Boczás meg én nekem!

— Boczásson meg neked az Isten, azért a nagy fájdalomért, melyet nekem okoztál. — Szerettelek és e tiszta szerelmet esküvéssédel együtt a sárba tipotad. — Megcsaltál. — Ott fent az örök szeretet kezében, ott a bocsanat, ne tőlem kérd azt, szegény haldoklótól. Én szívemben zárva megőrzöm e titkot s elviszem azt magammal sirom örök éjjelebe. — Tudod, hogy fürdőre kell mennem. — Az én hűséges sáramat viszem magammal. — Te menj haza. Olykor-olykor értesíteni foglak. — Menyhért éj boldogul.

— Zsuzsanna, én éde, megbántott, nagyon megbántott hitvesem!

Isten veled!

Másnap elutazott. A vasutról visszajövet, egyenesen a Kamilla lakására hajtottam; látni, beszélni akartam vele még egyszer, utoljára, Lakása üres volt, — elment — elhagyta Pestet és nem tudta senki, hogy hova. Eltűnt nyomtalanul, el úgy, hogy még csak hírt sem hallottam felőle többé soha, nemhogy láttam volna azután az életben. Összetört szívvel, iszonyu lelki gyöttrődéssel mentem haza Szegvárra. A munkában kerestem és találtam vigasztalást. Dolgoztam szorgalmasan, egész odaadással. A feleségem hónapokat töltött el egyik fürdőről a másikra zarándokolva. Az orvosok mindig tovább és tovább küldötték. Végre Arkóból kaptam tőle egy szűkszavú levelet.

— Nagyon rosszul vagyok, otthon akarok meghalni, jöjj azonnal utánunk. Zsuzsanna.

Rögtön utrakeltem. Megérkezve, villájának verandáján találtam, egy alig két éves fiúcskával játszadozva. — Te voltál. Hogy miképpen kerültél hozzá, sohasem mondta meg és Sára is néma maradt, mint a sir. Lehet, hogy nemis tudta; de kérdéseim elől mindig kitért.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Szell Kálmán Bécsben.

Budapest, febr. 25 (Saját tud.) táv.) Bécsből jelenti tudósítónk: Ő Felsége ma délelőtt magán kihallgatáson fogadta Szell Kálmánt a designált miniszterelnököt. Szell 10 órakor a Burgban hajtatott és rögtön ő Felsége által fogadtatott. A kihallgatás 2 órán át tartott, melynek folyamán Szell a kompromisszum részleteit előterjesztette, amelyhez kinyerte ő Felsége jóváhagyását. Az új miniszterium hétfőn fog ő Felségének bemutatkozni és akkor az újonnan kinevezett miniszterek leteszik az esküt. A hivatalos lap hétfői száma rendkívüli kiadásban meg fog jelenni a régi kabinet elbocsátásáról és az új kabinet kinevezéséről szóló királyi kéziratokkal.

A forradalom útján.

Deroulede és Habert képviselők letartóztatása tartja még mindig izgatottságban a kedélyeket. Az elfogottakat különben már a de la Santé fogházba szállították.

A újabb eseményekről a következő táviratokat kaptuk:

Páris, február 25. Noha a rendőrség megtiltotta a hazafias liga tagjainak, hogy a Rue St.-Paul-ban gyülekezzenek, mégis nagyobb tömeg vonult oda. A rendőrség szigorú intézkedéseket tett. Kisebb kihágások voltak és két embert egy rendőr bántalmazása miatt letartóztattak. A liga tagjai elhatározták, hogy a Théatre Moncey-ban gyűlnek össze, ahol Pressensé felolvasást tartott.

Páris, február 25. A St.-Paul terem előtt 11 óráig tartott a tegnapi esti tüntetés. A rendőrség vagy 20 embert tartóztatott le. Komolyabb rendzavarás nem történt. Meillevoye képviselő is ott volt és Deroulede és Habert érdekében nyugalomra intette barátait.

Az Orleánsi herceg kiutasítása.

Budapest, febr. 25 (Saját tud. táv.) Mint Brüsszelből távirják, a francia követ jegyzéket adott át a belga kormánynak, melyben tiltakozik francia ellenes üzemek megtűrése ellen. Ennek következtében Fülöp Orleánsi herceg a belga kormány parancsára elhagyta Brüsszelt.

A nemes-ócsai mandátum.

Budapest, febr. 25 (Saj. tud. táv.) Nemesócsán ma ment végbe a képviselőválasztás, melyen Zámory Bélát kormánypárti és Molnár Ákóst függetlenségt programmal léptették fel. A nagy erőszakoskodások dacára, a mit a kormánypárt Zámory megválasztatása érdekében elkövetett, ez csak 1 szótöbbséggel nyert, mert a zárórán 2 igazolatlan szavazatot hozott a jelölt. Az ellenzék e miatt petícionálni készül.

Vadember a budai hegyek között.

Budapest, febr. 25. (Saj. tud. táv.) A budai hegyek között ma elfogtak egy elvadult kinézésű embert.

A rendőri nyomozás kiderítette, hogy az illető Kovács Rudolf főhadnagy, aki boldogtalan szerelemből megőrült és már január hó óta bujdosik.

A czár beteg

Budapest, február 25. (Saj. tud. táv.) Az orosz czár már hónapok óta aggasztóan beteg, mely idő óta Mihály nagyherceg kormányoz.

Spanyol dolgok.

Madrid, febr. 25. A «Geraldo» jelenti, hogy Monterorios és Gamazoa békeszerződés elfogadása után új kormányt fognak alakítani.

Madrid, febr. 25. Almenas gróf visszavonta Linas táborkok ellen használt sértő kifejezéseit. A párbaj tehát elmarad.

KÖZGAZDASÁG.

Tenyészállatvásár Budapesten. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által a Tatiarsall telepén rendezett tenyészállatvásár tegnap délelőtt 11 órakor nyílt meg. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter jelenlétében aki Máday Lázár és Tormay Béla miniszteri tanácsosok kíséretében jelent meg. A miniszter az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület nevében Desevffy Aurél gróf elnök, Forster Géza igazgató és Jeszenszky Pál titkár fogadták. Darányi miniszter azonnal a kiállítás megtekintésére indult, mely kitűnő anyaggal rendelkezik s ehhez mérten rendkívül élénk látogatottságnak örvend. Az eladások már a mai délelőtt folyamán megkezdődtek s kielégítő árak mellett folynak.

A vásár megírálására kiküldött jury tegnap délután fejezte be működését, melynek eredményét a következőkben közöljük:

A magyarfajta marhák csoportjában az I. bikadíjat (300 kor.) az egrí káptalan nyerte, a mely a 200 koronás III. díjat is elvitte. A III. bika díjat (100 kor.) a jury Mándy Samunak ítélte oda. Elismerő oklevelet kaptak: Gröfe Jenő és Bárczay Gyula kollektív kiállításai.

A Simmenthaliak csoportjában az első díj (300 kor.) Ordódy Pálé lett, a két III. díj pedig (100—100 kor.) Burga Pálé és Festetich Vilmos grófé. A II. díjat nem adták ki. Az I. bikaborju díjat Wolf testvérek nyerték, akiknek egyuttal a székes főváros 500 koronás díját is odaitélték.

A hazai tájfajták csoportjában az első tehéndíjat Csillag Béla és Géza nyerték: az I. uszódíjat pedig Somsich Imre gróf kapta. Elismerő oklevélben részesültek: báró Hornig Károly és Gripsch Béla kollektíói.

A borzderesek csoportjában az első tehéndíjat (200 kor.) Beer Henrik nyerte el, a II. tehéndíjat (100 kor.) pedig ilj. Csillag Béla és Géza.

A finom gyapjas merinó-juhok csoportjában az első díjat (150 kor.) gr. Károlyi László kosa nyerte meg, melyet a jury a székesfőváros 300 koronás tiszteletdíjával is kitüntetett. A II. kosdíj (10 kor.) gr. Károlyi Imrének jutott. Az I. anyadíjat (70 kor.) gr. Károlyi László, a második anyadíjat (50 kor.) gr. Károlyi Imre kapta. Elismerő oklevélben részesült Dreher Antal kollektíója.

A fésűs gyapjas juhok csoportjában az I. kosdíjat (100 kor.) Skubics Sándorné örökösei kapták, akiknek jutott a II. kosdíj (60 kor.) is. A III. díjat (40 kor.) Rosenfeld Henrik kapta. Az I. anyadíjat (60 kor.) Skubics Sándorné örökösei nyerték, a II. anyadíjat pedig (40 kor.) Rosenfeld Henrik. Elismerő oklevelet kapott a keszthelyi gazdasági tanintézetek kollektíója.

Az angol husjuhok csoportjában az I. díjat (100 kor.) Biedermann Rezső kollektíója, a II. díjat (60 kor.) br. Hornig Károly nyerte.

A sertések csoportjában az I. kandíjat (100 kor.) Wertheimstein Alfrédnek ítéltek oda, aki a székes főváros 200 koronás tiszteletdíját is megnyerte. A II. díjat (60 kor.) Gyémánt Mihály, a III. díjat (40 kor.) Meitner Gyula kapta. Az I. kezdi díjat Wertheimstein Alfrédnek jutott. Elismerő oklevélben részesültek: Kornstein testvérek, Kropf Ignác, ifj. Sváb Sándor és br. Üchtritz Zsigmond kollektíói.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde

Budapest, február 26.

Az irányzat gyenge	
Osztrák hitel	370.90
Magyar hitel	399.50
Államvasut	362.75
Rimamurányi	307.—
Magyar jelzálog	249.—
Salgótarjáni	636.—
Wagon-kölcsön	623.—
Villamos vasut	225.—
Magyar leszámítoló	353.25
Iparbank	104.25
Budapest közuti	404.50
Kereskedelmi	1011.50
Déli vasut	78.—

Bécs, február 25

Az irányzat nyugodt

Osztr. hitel	360.78
Magyar hitel	391.—
Államvasut	362.75
Birodalmi márka	58.90

Hivatalos arfoiyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1899. február 25-én.

Magyar aranyjárdék 4%	119.85
Magyar koronajárdék	97.85
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,7%	120.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2,7%	101.—
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	120.75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	97.25
Italmérsi jog megváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavón földtehermentesítési kötvény	96.75
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	161.50
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	140.50
Osztrák járdék papírban	101.25
Osztrák járdék ezüstben	101.10
Osztrák járdék aranyban	120.—
Osztrák korona járdék	102.—
Osztrák magyar bankrészevény	918.—
Magyar hitelbankrészevény	399.50
Osztrák hitelintézeti részevény	370.—
Osztrák-magyar államvasuti részevény	368.50
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	358.60
Németbirodalmi márka	58.90
London vista	120.45
Párisi vista	47.80
20 márkás arany	11.79

Dr. VUCSKIS GYULA.

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan esett jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági- és egyéb magféléket, különösen répamagvakat mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, *egy-részt a gazdaközönség tájékozásául, másrészt a magszükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédéseül* kijelenteni, hogy a vidéki ismételőknél csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők *valóban cégem től származóknak*, melyek vagy

az én ólomzárammal,

vagy egy álló

medvét jelképező

lőrvényszékileg bejegyzett védjeggyel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön,

csász. és kir. udvari szállító

magnagykereskedés

Budapest. VI., Andrassy-út 23. sz.

Homoki szőlőtelepítőknak igen fontos.

A cég 17 év óta áll fenn

s most már az országon kívül is elterjedt a hira, amelyen ma már sok nemes és vadoncz csemétét szállít Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 mólesfa-iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főként a **homoki szőlőtelepítőknak kincses háza** azért, mert mint tudva van, a holapos és magas (hegyes fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszapmezőkövácsházi hirneves telepéről valók. **Ugy magasderekű, valamint törpe cseméték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszibarack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, ték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák drbja 45-50 kr. 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű cseméték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krért, melyek gazdag gyökerzetükkel fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fentl minőségű cseméték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentl cégnél. A gazdag gyökerzetű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 ftt 85 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-cím:**

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, Czeplédén.
Tessék árjegyzéket kérni

Richter-féle Horogony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.

Ezen hirneves hátszer ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megválasztott, faldalomosillapító bedörzsölésésként alkalmazták köszvények, csúsztal, fagszaggatásnál és meghitéseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyatrakban rendelkeztek. A vadlói Horogony-Pain-Expeller, gyatrak Horogony-Liniment öntözés alatt, nem ritkos szer, hanem itazi népszerű hátszer, melynek egy hátszerben sem kellene hiányozni. 10 krt., 70 krt. és 1 ftt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszertárban készíten van: e főrakár: Richter-féle gyógyeszer Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kishibítettű utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget "Horogony" védjegy és Richter cseplédén zász. védjegyével nem valósít utaztatást. Richter-féle, cs. és kir. udvari szállító, HUBOLSTADT.

Nagyvárad-Szöllősi Gőzsörgyár.

Van szerencsénk a t. közönség figyelmébe ajánlani kitünően főzött, régen raktározott, tartós

László- és Márcziusi sörünket.

Örömmel jelenthetjük, hogy az idén gyárunkal nagyszabású építkezésekkel megnagyobbítottuk, minek következtében abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy oly *ízletes sört* állíthatunk elő, mely a tisztelt közönség igényeit teljesen kielégíti.

Továbbá hozzáfogtunk egy nagy

← jégkészítő telep →

létesítéséhez és rövid idő múlva abban a kellemes helyzetben leszünk, hogy a t. közönségnek *jéggel* is szolgálhatunk.

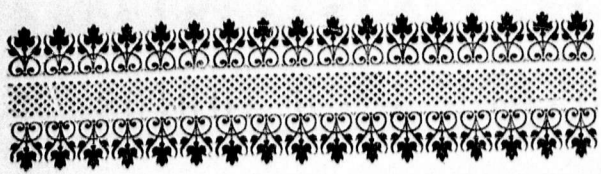
A nagyvárad vevőinknek a *sört hához szállítjuk.*

A megrendeléseket kérjük a *városi irodánkban Nagyváradon* vagy pedig egyenesen a gyárba *Pecze-Szöllőstre* (Nagyvárad mellett) intézni.

A t. közönség jóindulatába ajánlva magunkat

tisztelettel

Nagyvárad-Szöllősi Gőzsörgyár.

Szabott ár!

Uj üzlet!

Első bécsi verseny

férfi-, fiu- és gyermek-ruha Csarnok

Nagyvárad,

Zöldfa-utca, **Kurländer és Ullmann**
házban,

a fő-dohányfőzsde mellett.

Kurländer és Ehrenfeld czéggel szemben.

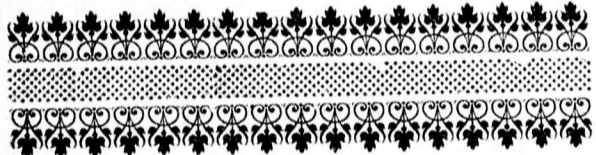
☛ Szabott jutányos árak. ☛

Tisztelettel

L A M M J.

Uj üzlet!

Szabott ár!

Egy-két középiskolai osztályt
végzett fiuk
a **Szent László nyomda-
részvénytársaságnál**
(Apáca u. 3. sz.)
mint betűszedő tanulók
alkalmazást nyerhetnek.

Köszönetnyilvánítás.

Ó Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala. Általános Asbestárú gyár. Ó császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpbal bélelt cipőkkel. Ó Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide. Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a szalonzcipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

K R A H L. huszárcapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatásügyi bíróság elnöke, a következőket írja: Tisztelt Doktor ur! Az asbestbetéti cipők kitérőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfejésem, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel. Szives tanácsát köszöni Dánoson. 1897. évi szeptember 17-én. Tisztelettel híve: **WEKERLE SÁNDOR.**

Nincs többé lábfejés

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől. **Sem tyukszen, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdagauat, sem lábégés.** Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét **dr. Högyes-féle az egész világon szabadalmazott Asbest talpbéléssel látja el.** Kettős vastagságú 1 lrt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele. Az Asbesttalpbélés kitérőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. frankó. Felvilágosítások és prospektusok, köszönetnyilvánítások ingyen. Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Általános Asbestárúgyár betét-társaság. Budapest. VI., Sziv-u. 18.

Uj női és férfi divatáruház

megnyílik

Márczius hó elején.

HARASZTI VICTOR
Kishidő, Lévy-ház.

Chiffonok,

rumburgi és szepességi vásznak,

a legújabb női ruhakelmék,

kész férfi és női fehérművek,

szőnyegek, függönyök és ágyterítők,

nap- és esernyők nagy raktára óriási

választékban.

1899. február 28

tagja l
ország
tosabb
számos
rense é
tagja s
rubbán

Nagyvárad, 1899. február 27.

A

TISZÁNTÚL

KÜLÖN KIADÁSA.

Rend és béke.

Annyi aggodalom és vizsály után végre egy esemény, mely oly biztosítékot képez a jobb jövőre nézve, hogy minden kételynek el kell némulnia vele szemben. Amit vártunk, amit intrikus elmék lehetelenné akartak tenni; a fuzió valóra válik. A szabadelvű párt felfrissül, Deák hagyományai lépnek a klikk fondorkodások helyébe s végre olyan férfiak számára van lehetővé téve a kormányra jutás, kik eddigi nemes önzellen harcukkal is kiérdemelték a jobbak bizalmát. Hisszük, hogy a megmaradt ellenzék is egészségesebb program körül fog csoportosulni a meddő közjogi kérdések helyett.

Fővárosi tudósítónk fontos, új korszakot kilátásba helyező távirata így hangzik:

Budapest, február 27.

A nemzetipárt csütörtöki értekezletén kimondja, hogy belép a szabadelvű pártba. Szerdán ez iránt már a Házban kölcsönös nyilatkozatok lesznek Széll és Apponyi közt, Ezután a disszidensek is visszatérnek.

Bánffy is megkapta kegyelemben a fölmentését s örökre letűnt vele, a számára csak töviseket termő politikai pályáról:

Budapest, február 27.

A Bánffyhoz intézett királyi kézirat kiemeli, hogy a nehéz viszonyok közt mindenkor teljes odaadással, tiszta hazafias szándékkal teljesített kiválóan hű, buzgó, kitünő szolgálataiért a Szent István rend nagykeresztjét adja. Lukács a Lipót rend nagykeresztjét kapta. Bánffyék csak jövő héten mennek Bécsbe.

Felelős szerkesztő: **Dr. Vučkics Gyula.** — Nyomatott laptulajdonos Szent László nyomda-részvénytársaságnál Nagyváradon.

rencésen
hette a n
bizony me
után is es
galmazóg
Han
az ő szer
— Elő is